

บทบาทของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว อำเภอโพธาราม
จังหวัดราชบุรีที่มีต่อการหลอมรวมความเป็นชาติพันธุ์จีน

The Roles of Teochew Music and Cultural Learning Center in Photaram District
Ratchaburi Province Toward to Chinese Ethnic Unification

นฤกุล ธรรมจง¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋วอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีต่อการหลอมรวมความเป็นชาติพันธุ์จีน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาททางสังคมของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว และ 2) เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อการสืบทอดดนตรีจีนของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋วหลังความทันสมัย วิธีดำเนินการวิจัยเน้นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีนในศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 25 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาททางสังคมของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรีนั้น มีความสำคัญต่อชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนในโพธารามเป็นอย่างมาก เนื่องจากพิธีกรรมต่างๆ อาทิ งานแต่งงาน งานศพ งานเคารพศพ และงานเก็บศพไร้ญาติ ส่วนใหญ่มักจะมีดนตรีจีนเข้ามาประกอบอยู่เสมอ และศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋วยังเป็นศูนย์รวมความเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณโดยการใช้เครื่องดนตรีจีนเป็นสื่อหล่อหลอมจิตใจของชาวไทยเชื้อสายจีนให้รักและภูมิใจในชาติพันธุ์ของตน มีการสอนศาสตร์ด้านดนตรีจีนให้แก่เด็กและเยาวชน รวมไปถึงบทบาทการถ่ายทอดวิชาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนให้แก่เยาวชนอีกด้วย ทั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมช่วยสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมของชาวไทยเชื้อสายจีนให้คงอยู่ ทั้งยังส่งเสริมให้เด็กเยาวชนได้มีเจตคติค่านิยมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเพื่อให้เยาวชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงกับการเรียนและการทำงาน 2) ผลกระทบหลังความทันสมัยเข้ามาในชุมชนชาวจีนอำเภอโพธารามส่งผลต่อการสืบทอดดนตรีจีนของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว พบว่าความทันสมัยส่งผลให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่เอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ดนตรีจีนน้อยลง เนื่องจากการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์แต่วัยรุ่นต่างอำเภอกลับเห็นคุณค่าและให้ความสนใจมาเรียนรู้ดนตรีจีนกับทางศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว ดังนั้นจึงขอหรืออาจารย์อาวุโสของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว จำเป็นต้องหาวิธีการใ้มน้าวให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่หันมาสนใจรักและพร้อมสืบทอดศิลปะและวัฒนธรรมจีนที่บรรพชนจีนได้สร้างไว้ ให้อยู่คู่อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี สืบไป

คำสำคัญ: บทบาทดนตรีจีน ศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีน วัฒนธรรมจีนแต่จิ๋ว

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Abstract

The research, entitled “ The Roles of Teochew Chinese Music and Cultural Learning Center in Photharam District, Ratchaburi Province toward Chinese Ethnic Unification”, aims to 1) explore the social roles of Teochew Chinese Music and Cultural Learning Center and, 2) investigate the potential effects toward the transmission of Teochew Chinese music and culture to later generations after the globalization. The research is qualitative research employing in-depth interview with 25 Chinese-Thais in the Teochew Chinese Music and Cultural Learning Center, Photharam District, Ratchaburi Province. Data are analyzed by using Content Analysis.

The findings reveal the following data: 1) Teochew Chinese Music and Cultural Learning Center in Photharam District, Ratchaburi Province, firstly, plays important roles toward the Chinese-Thai community in Photharam District by way of using its music to accompany in religious rites, e.g., marriage ceremony, funeral ceremony, memorial service in funeral, charitable program of funeral and burial for destitute and homeless death people. Secondly, the Teochew Chinese Music and Cultural Learning Center is considered as the nerve center of Chinese-Thai community life with the music instruments to unify their hearts and souls that lead to awareness of the pride of their ethnicity and identity. Thirdly, the roles include music trainings, Chinese language trainings provided for the children and youths in the community. There are opportunities for the youths to help conserving of their arts and cultures, and to promote the positive attitude toward the conservation of the traditions and cultures applicable to their ways of everyday life and work; 2) the noticeable effects toward the transmission of Teochew Chinese music and culture, according to the roles of learning center, to the later generations after the globalization are found in terms of the diminution of attention degree toward the music learning due to tendency of obsession of online media. On the other hand, the youths from other districts perceive high value of Chinese music and pay more attention on learning Teochew Chinese music and culture. Thus, it's necessary for the senior intellectuals in the center to figure out ways to persuade their young generations to have more interest in conserving and transmitting the Chinese arts and cultures that they have inherited from their ancestors to keep them long lasting in Photharam.

Keywords: chinese ethnic roles, chinese music learning center, teochew chinese cultures

ความเป็นมาของปัญหา

ศิลปวัฒนธรรมดนตรีจีนมีประวัติความเป็นมายาวนาน และมีความหลากหลายจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่กว้างขวาง ประวัติศาสตร์ดนตรีและการเล่นดนตรีของจีนเป็นที่สนใจของนักประวัติศาสตร์

โดยเฉพาะดนตรีในปรัชญาขงจื้อ เชื่อกันว่าเป็นแหล่งกำเนิดดนตรีคลาสสิกของจีน การถ่ายทอดใช้การจดจำกระบวนการเล่นดนตรีมากกว่าจะอธิบายทฤษฎีเป็นตัวโน้ต สืบเนื่องมาจากการที่ลัทธิขงจื้อในสมัยก่อน

พุทธกาลได้ตั้งกฎไว้ว่า ดนตรีจีนใช้สำหรับสอนศาสนา และประวัติศาสตร์ของจีน (อาโนันท์ นาคนคง, 2553)

ถึงแม้ว่ากาลเวลาจะผ่านล่วงเลยไปหลาย ศตวรรษ ดนตรีจีนก็ยังคงใช้บรรเลงในการประกอบ พิธีกรรมทางศาสนาอยู่ และยังใช้บรรเลงประกอบพิธี ในงานมงคลและงานอวมงคลอีกด้วย แต่บทบาทดนตรี จีนที่โดดเด่นเห็นจะเป็นในพิธีงเด็ก ที่มีการแบ่งเครื่อง ดนตรีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบพิธี หน้าโต๊ะพิธี และเครื่องดนตรีที่ใช้ในขณะที่เดินประกอบ พิธี นอกจากนี้ยังพบว่าเพลงส่งเจ้า เป็นเพลงที่ผู้ ประกอบพิธีต้องร้องภายหลังจากการประกอบพิธีใน แต่ละชุด เพื่อแสดงความเคารพต่อเทพเจ้าที่ได้อัญเชิญ มาร่วมในพิธีกรรม (รัศมี เอื้ออารีย์ไพศาล, 2546)

ความเชื่อเรื่องดนตรีจีนกับพิธีกรรมของชาว จีนในจังหวัดราชบุรี มีปรากฏในชุมชนชาวไทยเชื้อสาย จีนอำเภอโพธาราม ในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ดนตรี จีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว ที่ยังคงอัตลักษณ์ความเป็น จีนที่ค่อนข้างสมบูรณ์ โดยตั้งอยู่ภายในมูลนิธิกุศล สถานแม่จันทิว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีการ ถ่ายทอดความรู้ทางดนตรีจีนแก่ชุมชน ช่วงแรกของการ ก่อตั้งมีผู้คนสนใจเรียนเป็นจำนวนมาก อันเนื่อง มาจากดนตรีจีนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในพิธี กรรมการสวดมนต์ (เฉลิมศักดิ์ คงสุวรรณ, 2556) และ ยังมีความสำคัญต่อพิธีกรรมแห่หล่อแก้ว พิธีกรรมเก็บ ศพไร้ญาติ พิธีกรรมงานศพ และประเพณีงานประจำปี ของชาวจีนซึ่งเป็นงานหลักของมูลนิธิกุศลสถานแม่จันทิว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี อีกด้วย (ศุภกร ชมรัตน์, 2556)

แต่ปัจจุบันนี้คนไทยเชื้อสายจีนมีน้อยมากที่มี ความสนใจในวัฒนธรรมเกี่ยวกับดนตรีจีนอัน เนื่องมาจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคมทำให้ ดนตรีจีนขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากคนที่สนใจใฝ่เรียน

ลดน้อยลง จึงทำให้ดนตรีจีนเริ่มจะไม่เป็นที่รู้จักของ สังคม ฉะนั้นจึงควรเร่งปลูกฝังวัฒนธรรมดนตรีจีนนี้แก่ เด็กและเยาวชนรุ่นหลังของชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน ในอำเภอโพธารามให้คงอยู่ (ตรีวุฒิ เลิศวงศ์อุดมพร, 2557) ซึ่ง ชูยง่วน แซ่ลิ้ม (2557) กล่าวว่า การที่สังคม ปัจจุบันมีความทันสมัยขึ้น วัยรุ่นหรือคนรุ่นใหม่ส่วน ใหญ่ ให้ความสนใจกับเรื่องอื่นๆ เช่น สื่อออนไลน์ มากกว่าการเข้ามาเล่นดนตรีจีน สื่อเหล่านี้เป็นสิ่งยั่วยุ ให้ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนละเลยการเอาใจใส่ต่อ หน้าที่ยุทธศาสตร์วัฒนธรรมของตน ทำให้ขณะนี้ผู้ที่ให้ความสนใจ เข้าเรียนดนตรีจีนส่วนใหญ่จึงเป็นคนต่างถิ่น

ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วงว่า การสืบ ทอดดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรีจะถูกกลืนและสูญหายไป และถูกกลืนกลาย หายไปในที่สุด ผู้วิจัยจึงเห็นควรศึกษาประเด็นนี้ เพื่อ การอนุรักษ์ให้คงอยู่กับชุมชนชาวโพธารามสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาททางสังคมของศูนย์การ เรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว
2. เพื่อศึกษาผลกระทบหลังความทันสมัยเข้า มาในชุมชนชาวจีนอำเภอโพธารามส่งผลต่อการสืบ ทอดดนตรีจีนของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและ วัฒนธรรมจีนแต่จิว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative method) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีจีนของศูนย์การ เรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 25 คน โดยเก็บข้อมูล จำนวน

15 รอบ ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิร่วมกับการศึกษาจากเอกสาร วรรณกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะดำเนินการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ จากนั้นนำไปสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ ชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีจีนในศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินกิจกรรมของโครงการได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาเอกสาร ประกอบด้วย

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย

2) เอกสารสิ่งพิมพ์ และข้อมูลจากวารสาร

บทความต่างๆ

2. การศึกษาภาคสนาม

1) การสังเกต (Observation) เป็นการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยการเข้าไปสังเกตหลักฐาน และปรากฏการณ์เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เช่น พิธีกรรมที่ใช้ดนตรีจีนประกอบพิธี การสืบทอดดนตรีจีนของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจะเป็นการร่วมพูดคุยกับผู้เดินทางมาฝึกซ้อมดนตรีจีนและที่มาจ้างวานดนตรีจีนตามวาระต่างๆ รวมถึงผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีจีนในศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ส่วนการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการนั้น จะเป็นการสัมภาษณ์โดยมีแบบสัมภาษณ์ที่เน้นไปที่ผู้อำนวยการ ประธานและกรรมการ ศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดระบบข้อมูล

1) รวบรวมความรู้เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

2) รวบรวมแบบสัมภาษณ์ และจากการเขียนบันทึก

3) จัดหมวดหมู่ข้อมูลทั้งหมดตามลักษณะของเนื้อหา

4) ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และเอกสาร

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาด้านพิธีกรรมที่ใช้ดนตรีจีนประกอบพิธี การสืบทอดดนตรีจีนของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลและรายงานผลการ

ศึกษาวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามกรอบเวลาที่กำหนด

1. สรุปผลการวิจัยสังเคราะห์ข้อมูลหาความเชื่อมโยง

2. นำเสนอผลการวิจัยเป็นรายงานแบบพรรณนาวิเคราะห์

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในช่วงปี พ.ศ. 2547 โดยรวบรวมประชาชนท้องถิ่นและผู้รู้ด้านศาสตร์ด้านดนตรีจีนในแขนงต่างๆ

ไว้สำหรับให้คำปรึกษา และรับสมัครผู้ที่สนใจเข้าร่วมกันหรือฟื้นฟูการฝึกหัดดนตรีจีนประกอบในพิธีกรรมต่างๆ ของชาวไทยเชื้อสายจีนตามรูปแบบธรรมเนียมถือปฏิบัติดั้งเดิม เพื่อคงความเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้และยกระดับการเรียนการสอนดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติพันธุ์จีนอำเภอโพธาราม ที่สมควรอนุรักษ์ และสืบทอดให้อยู่กับเยาวชนคนรุ่นหลังตลอดไป

บทบาททางสังคมของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พบว่ามีสำคัญกับชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนในโพธารามเป็นอย่างมาก เนื่องจากศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนแห่งนี้ ได้ถูกเชิญเข้าร่วมบรรเลงดนตรีประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของชาวไทยเชื้อจีนแต่จิว อาทิ งานแต่งงานศพ งานเคารพศพ และเป็นต้น และเป็นแหล่งสร้างความศรัทธาเปรียบเสมือนเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณด้านดนตรีจีนสำหรับการประกอบพิธีกรรมบูชาและอันเชิญเทพเจ้าประทับม้าทรง นอกจากนี้มีการสอนศาสตร์ดนตรีจีนให้แก่เด็กและเยาวชนรวมถึงการถ่ายทอดวิชาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนให้แก่เยาวชนและยังเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมของชาวไทยเชื้อสายจีน ผนวกกับส่งเสริมให้เด็กเยาวชนได้มีเจตคติ ค่านิยมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามเพื่อให้เยาวชนสามารถนำไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันการเรียนและการทำงานอีกด้วย

ผลกระทบหลังความทันสมัยเข้ามาในชุมชนชาวจีนอำเภอโพธารามส่งผลต่อการสืบทอดดนตรีจีนของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวพบว่าความทันสมัยทำให้เด็กและเยาวชนชาวไทยเชื้อสายจีนในสมัยนี้ลดความสนใจในเรื่องดนตรีจีนและ

วัฒนธรรมของคนจีนแต่จิวน้อยลง แต่กลับให้ความสนใจในเรื่องของสื่อและเทคโนโลยีต่างๆ ทางสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก เป็นต้น และเป็นที่น่าสนใจเห็นว่าเยาวชนหรือชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนท้องถิ่นให้ความสนใจน้อยลง แต่กลับเป็นกลุ่มวัยรุ่นต่างอำเภอที่เป็นชาวไทยเชื้อสายลาวเวียงเห็นคุณค่าและให้ความสนใจมาเรียนรู้ดนตรีจีนแทน ดังนั้นเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว ต้องหาวิธีการจัดการเรียนรู้ดนตรีจีนแนวใหม่ที่ไม่สร้างความน่าเบื่อ และสามารถดึงดูดกลุ่หลานชาวจีนของชาติพันธุ์ของตนให้เห็นถึงคุณค่าของศาสตร์ด้านดนตรีจีนอย่างเป็นรูปธรรมกลับมา

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิวอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

บทบาททางสังคมของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว ยังมีบทบาทต่อสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนโพธารามทางด้านพิธีกรรมต่างๆ ทั้งงานมงคลและงานอวมงคล โดยส่วนใหญ่พิธีกรรมเหล่านี้ มักจะมิดนตรีจีนเข้ามาบรรเลงประกอบอยู่ด้วยและยังเป็นการปลูกฝังค่านิยมความเป็นชาติพันธุ์จีนโพธารามแก่เด็กเยาวชนลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีน บนพื้นฐานของการมีเจตคติที่ดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ถ้าพิจารณาตามทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ของ สัจญา สัจญาวิวัฒน์ (2545) สรุปว่าโครงสร้างหน้าที่ แท้จริงแล้ว เป็นระบบของสังคมที่มีอาณาเขตชัดเจนสามารถควบคุมและจัดระเบียบดูแลตนเอง รวมทั้งทุกส่วนของสังคมสามารถพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้โดยไม่เสียสมดุลยภาพ ฉะนั้น

การเผยแพร่ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมทางภาษาจีน
ปรัชญาทางศาสนา ศิลปะจีน และดนตรีจีนก็เพื่อ
สร้างสรรค์เยาวชนให้สามารถนำไปประยุกต์ในชีวิตจริง
และพร้อมเป็นชนรุ่นใหม่สานต่อมรดกของบรรพชนต่อไป

อย่างไรก็ตามคุณค่าทางศิลปะดนตรีจีนควร
ปลูกฝังในตัวของเด็กและเยาวชนชาวไทยเชื้อสายจีนให้
มองเห็นคุณค่าของการเล่นดนตรีจีนเป็นการใช้เวลาว่าง
ให้เกิดประโยชน์ และเป็นการสานมรดกทางวัฒนธรรม
จีนของบรรพชนให้คงอยู่คู่อำเภอโพธารามสืบไป
ถึงแม้ว่าสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมทุกวันนี้จะส่งผลกระทบ
อย่างยิ่งต่อดนตรีจีนจากอดีตที่เคยมีผู้ให้ความสนใจ
ทางด้านดนตรีจีนค่อนข้างมาก แต่ปัจจุบันนี้กลับมี
จำนวนลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด ทางศูนย์การเรียนรู้
ดนตรีจีน และวัฒนธรรมจีนแต่จิว ก็ได้มีการ
ประชาสัมพันธ์มากขึ้น หวังไว้ว่าจะทำให้เด็กและเยาวชน
ชาวไทยเชื้อสายจีนจะกลับมาสนใจทางด้านดนตรีจีนอีกครั้ง

สรุปผลการวิจัย

บทบาททางสังคมของศูนย์การเรียนรู้ดนตรี
จีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว อำเภอโพธาราม จังหวัด
ราชบุรีนั้น มีความสำคัญต่อชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน
ในโพธารามเป็นอย่างมาก เนื่องจากพิธีกรรมต่าง ๆ
อาทิ งานแต่ง งานศพ งานเคารพศพ และงานเก็บศพ
ไร้ญาติ ส่วนใหญ่มักจะมีดนตรีจีนเข้ามาประกอบอยู่
เสมอ แต่หลังจากความทันสมัยเข้ามาในสังคมชุมชนชาว
ไทยเชื้อสายจีนในโพธารามส่งผลให้เด็กและเยาวชนรุ่น
ใหม่เอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ดนตรีจีนน้อยลง เนื่องจาก
การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ ฉะนั้นจำเป็นต้องหา
วิธีการโน้มน้าวให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่หันมาสนใจ
อนุรักษ์และสืบทอดศิลปะและวัฒนธรรมจีนที่ดีอย่าง
ดนตรีจีนแต่จิวนี้ต่อไป

จากการศึกษาสรุปผลการวิจัย ดังนี้ 1) บทบาท
ทางสังคมของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีน
แต่จิว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี มีความสำคัญต่อ
ชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน อำเภอโพธาราม อาทิ งานแต่ง
งานศพ งานเคารพศพ และงานเก็บศพไร้ญาติ ทั้งยังเป็น
ศูนย์รวมความเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณโดยการใช้เครื่อง
ดนตรีจีนเป็นสื่อหล่อหลอมจิตใจของชาวไทยเชื้อสายจีน
ให้รักและภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตน และเป็นแหล่ง
สร้างความศรัทธาเปรียบเสมือนเป็นผู้นำทางจิต
วิญญาณด้านดนตรีจีนสำหรับการประกอบพิธีกรรมบูชา
และอันเชิญเทพเจ้า รวมทั้งยังมีการสอนศาสตร์ด้าน
ดนตรีจีนให้เยาวชนรุ่นหลังมีส่วนช่วยสืบสานอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมของชาวไทยเชื้อสาย
จีนให้คงอยู่ เป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีเจตคติ
และค่านิยมที่ดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและ
ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยผู้ที่สานต่อนั้น
สามารถนำศาสตร์ทางด้านดนตรีจีนนี้ไปประยุกต์ใช้กับการ
เรียนและการทำงาน 2) ผลกระทบหลังความทันสมัยเข้า
มาในชุมชนชาวจีนอำเภอโพธารามส่งผลต่อการสืบทอด
ดนตรีจีนของศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีน
แต่จิวนี้ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่เอาใจใส่ต่อ
การเรียนรู้ดนตรีจีนน้อยลง เนื่องจากการเสพติดสื่อสังคม
ออนไลน์เป็นประเด็นหลัก รองลงมาคืออินเทอร์เน็ต
เร็วดีและติดเที่ยวเล่นกับเพื่อนวัยเดียวกัน เป็นที่น่า
สังเกตว่าวัยรุ่นต่างอำเภอที่เป็นคนไทย เชื้อสายลาวเวียง
กลับเห็นคุณค่าและให้ความสนใจมาเรียนรู้ดนตรีจีนกับ
ทางศูนย์การเรียนรู้ดนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว จึง
เป็นหน้าที่ของชิงแซหรืออาจารย์อาวุโสของศูนย์แห่งนี้
ดำเนินการหาแนวทางโน้มน้าวให้เด็กและเยาวชนไทย
เชื้อสายจีนรุ่นใหม่หันมาสนใจรักและพร้อมสืบทอด
ศิลปะและวัฒนธรรมจีนที่บรรพชนจีนได้สร้างไว้ ให้คงอยู่
คู่ชุมชนชาวจีนอำเภอโพธารามต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางกระตุ้นให้ผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลอำเภอโพธารามเกิดตระหนักรู้และตื่นตัวที่จะเข้าใจปัญหาบทบาททางสังคมของศูนย์การเรียนรู้คนตรีจีนและวัฒนธรรมจีนแต่จิว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่ตั้งอยู่ภายในมูลนิธิกุศลสถานแม่จันทวี อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี นำไปสู่ส่งเสริมและการอนุรักษ์คนตรีจีนให้คงไว้ซึ่งบทบาทคู่ชาวชุมชนโพธารามสืบไป

เอกสารอ้างอิง

เฉลิมศักดิ์ คงสุวรรณ. (2556). ประธานชมรมดนตรีและวัฒนธรรมจีนแต่จิวโพธาราม. **สัมภาษณ์**, (14 กันยายน).

ชูย้งวน แซ่ลิ้ม. (2557). ภารกิจส่วนตัว. **สัมภาษณ์**, (15 กรกฎาคม).

ตรีวุฒิ เลิศวงศ์อุดมพร. (2557). นักศึกษา. **สัมภาษณ์**, (12 กรกฎาคม).

รัศมี เอื้ออารีย์ไพศาล. (2546). **ดนตรีพิธีงเด็กจีนและกรณีศึกษาโรงเรียน ชูอำ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ศุภกร ชมรัตน์. (2556). คำชาย. **สัมภาษณ์**, (20 กันยายน).

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2545). **ทฤษฎีสังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อานันท์ นาคคง. (2553). **ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของคนตรีจีน**. <<http://numtanpc.blogspot.com/2010/07/blog-post.html>> (10 กันยายน).